

ДОЦІЛЬНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ КОНТРОЛІНГУ В УПРАВЛІННІ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

У вітчизняних умовах одним з основних внутрішніх чинників невизначеності для підприємців є неповна інформація, як про поточний стан, так і перспективах власного бізнесу. Крім того, загострюється конкуренція і посилюється вплив на економіку процесів, що відбуваються в міжнародній фінансово-економічній сфері. Ці обставини вимагають формування нових підходів до управління інноваційною діяльністю і інструментів її реалізації, які дозволять прояснити економічні проблеми підприємства, що ускладнюються, нададуть своєчасно сигнали для вживання необхідних заходів, забезпечать інформаційну підтримку управління процесами по встановлених цілях, допоможуть розширити вузькі місця на підприємстві з орієнтацією на перспективу.

У наукових працях представлено різноманіття поглядів, підходів, методів та концепцій фінансового управління [1,2,4,5], питання фінансового контролю на підприємстві також широко розглядаються у багатьох роботах [3,7], і у розділах з аудиту фінансово-господарської діяльності підприємства [6]. Але питанню організації контролінгу інноваційної діяльності підприємства достатньої уваги сьогодні не приділяється. Контролінг представляє собою комплексну систему управління підприємством, що включає в себе управлінський облік, облік і аналіз витрат з метою контролю всіх статей витрат, всіх підрозділів і всіх складових виробленої продукції або наданих послуг, а також їх наступне планування. Контролінг забезпечує інформаційно-аналітичну підтримку процесів прийняття рішень при управлінні підприємством.

У концепції контролінгу виживання і розвиток підприємства можливе на основі: адаптації стратегічних цілей підприємства до умов зовнішнього середовища, що змінюються; узгодження оперативних планів із стратегічним планом розвитку організаційної системи; координації і інтеграції оперативних планів по різних бізнес-процесах; створення системи забезпечення менеджерів інформацією для різних рівнів управління в оптимальні проміжки часу; створення системи контролю над виконання планів, корегування їх змісту і термінів реалізації; адаптації організаційної структури управління підприємством з метою підвищення її гнучкості і здатності швидко реагувати на змінні вимоги зовнішнього середовища.

Необхідність і можливість використання контролінгу як методологічної бази сучасної концепції управління інноваційною діяльністю у вітчизняних компаніях підтверджена практикою. Проте як і раніше практично немає спеціальних досліджень, присвячених питанням використання методології контролінгу для управління інноваційними процесами на промисловому підприємстві. У невеликому обсягу і дуже фрагментарно представлені методологічні аспекти контролінгу інновацій. Частково проблематика контролінгу інноваційних процесів розглянута в роботах, присвячених контролінгу проектів.

В першу чергу, таке положення можна пояснити набагато вищим ступенем складності і невизначеності інноваційних процесів в порівнянні з іншими сферами діяльності промислового підприємства. Контролінг дозволяє на достатньо високому рівні підтримувати добре структуровані процеси. Відомі публікації, в яких питання контролінгу НДДКР пропрацювали на хорошому рівні. Багато в чому це пояснюється тим, що, не дивлячись на високий ступінь невизначеності результатів, структура робіт добре вивчена. Достатньо широко представлені результати досліджень і практичне застосування контролінгу в інвестиційній діяльності підприємств. У їх основі лежить великий науково-практичний заділ в області інвестиційного менеджменту, свідомо чому є потік вітчизняних і зарубіжних книг з питань аналізу і планування інвестиційної діяльності.

За результатами досліджень, можна зробити висновки про доцільність використання концепції, методології і інструментарію контролінгу як сучасної теоретичної і методологічної бази управління підприємством в цілому, так і його інноваційною діяльністю, зокрема. Ефективність застосування концепції контролінгу багато в чому залежить від використовуваних методів інформаційного забезпечення і ухвалення рішень. Розглянуті можливості математичних методів для ухвалення рішень доцільно враховувати і використовувати при побудові моделі планування і управління інноваційними процесами, адекватної сучасним умовам зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства.

1. Балабанов И.Т. Финансовый анализ и планирование хозяйствующего субъекта. – М.: Финансы и статистика. – 2000. – 208 с.

2. Бланк И.А. Управление формированием капитала. – Киев: ЭЛБГА. – 2000. – 509 с.

3. Бурцев В.В. Характеристика системы внутреннего контроля // Финансовый бизнес. – 2000. - №8. – С.21-26.

4. Ван Хорн Дж. К. Основы управления финансами. – М.: Финансы и Статистика. – 1999. – 800 с.

5. Ковалев В.В. Управление финансами. – М.: ФБК-ПРЕСС. – 1998. – 156 с.

6. Кулаковская Л.П., Пича Ю.В. Основы аудита: Учеб.пособ. – К.: Каравела. – 2004. – 496 с.

7. Овсянников Л.Н. Финансовый контроль как система // Финансы. – 2000. – №12. – С.32-38.